

Budząca się do życia w marcu przyroda daje człowiekowi wiele oznak nadchodzącej i bardzo często wyczekiwanej z niecierpliwością pory roku. Na początku nieśmiało pokazuje swe oznaki, ale z biegiem czasu jest ich coraz więcej...

W marcu, gdy kto siał nie zaczyna – dobra swego zapomina.

W marcu jak w garncu.

Na świętego Grzegorza idzie zima do morza.

W marcu – gdy grzmot na lody spada, w lecie grad zapowiada.

Nie ma w marcu wody, nie ma w kwietniu trawy.

Marzec: czy słoneczny, czy płacziwy – listopada obraz żywy.

Słowiańskie święto Jare – powitanie wiosny

Nadejście wiosny w każdej kulturze było naznaczone bogatą symboliką. Przykładem obrządku, który towarzyszy przesileniu wiosennemu i jest głęboko związane z tradycją słowiańską — jest święto Jare.

Jego nadrzędnym celem było pobudzenie po zimowej stagnacji, dodanie energii i radości życia. Symboliczne przywitanie wiosny miało kilka swoich odsonów:

- Pierwszą z nich było rytualne palenie przez mężczyzn ognisk, która to czynność miała spowodować szybsze przyjście upragnionej pory roku a wraz z nią ciepłych dni.

- Bardzo ważne było także sprzątanie i wietrzenie gospodarstw domowych.

- Najważniejsze było malowanie jajek – czyli prasłowiańskiego symbolu życia, płodności oraz sił witalnych.

Przygotowania do tego niezwykłego święta mogły trwać nawet kilka dni, a kończyło je, w wieczór poprzedzający święto, okadzanie całego gospodarstwa ziołami.

Niezwykle ważny był też zwyczaj Śmigusa, rytuał który początkowo polegał na uderzaniu się nawzajem rozkwitłymi witekami wierzbowymi, baziarnymi. Wierzone, iż pozwala wygonić to tzw. złe, oczyszcza człowieka i daje mu siłę. Najważniejszym elementem tego święta była uczta na wzgórzach połączona z obdarowywaniem współ-

biesiadujących kraszankami.

Święto Jare nie mogło obyć się także bez rytuału związanego z obmywaniem się wodą, która miała dodać ludziom siły życiowej (analogia z deszczem dającym roślinom siłę do wzrostu).

Wiele z tych tradycji zostało następnie przejęte przez późniejsze święto Wielkanocy.

Wieczorem udawano się natomiast na mogiły przodków, gdzie wspominano zmarłych i pozostawiano dla nich jadło. Ostatnim rytuałem był zwyczaj sadzenia młodych drzewek, w korzeniach których zakopywano kawałki świątecznego kołacza.

Zwiastuny wiosny Przebiśnieg śnieżyczka

Przebiśniegi są jednymi z pierwszych kwiatów, pojawiających się w naszych ogrodach. Na pozór delikatne i wiotkie, zgodnie z nazwą, rzeczywiście są w stanie przebić się przez resztki zalegającego śniegu.

Przebiśniegi występują w wielu rejonach Europy w stanie dzikim. Długo jednak były zagrożone całkowitym wyginięciem, więc są objęte ścisłą ochroną. Jednak bez żadnych przeszkód możemy sadzić (i zrywać) przebiśniegi ogrodowe. Przebiśniegi to prawdziwe zwiastuny wiosny, a nie dość, że ładnie wyglądają, to jeszcze przyjemnie pachną i dostarczają pierwszego pyłku pszczołom.

Z przebiśniegów jest też pozyskiwany lek, który działa przeciw wirusowo. Jednak uwaga – przebiśniegi są trujące dla ludzi i zwierząt i absolutnie nie wolno stosować ich samodzielnie, jako roślin leczniczych.

MARCOWE SŁONECZKO

*Marcowe słoneczko wiosną nam przyniesie,
już śpiewają o tym ptaki
w całym lesie.*

Ciesz się sikorka i powtarza tak:

*„Dziś zza morza wraca
mój kolega szpak”.*

*Marcowe słoneczko nie boi się zimy,
kochamy je za to, za to je cenimy.*

Obudziło misia, aby nie mógł spać:

*„Wiosna coraz bliżej,
pora misiu wstać”.*

*Marcowe słoneczko roztopiło śniegi,
budzą się pierwiosnki,
pachną przebiśniegi,
za chwilę Marzannę pożegnamy już,
powracają kaczki, wiosna już tuż, tuż.*

Dobre rady i porady: Chcesz mieć kolegów — bądź koleżeński

- Nie popychaj nikogo — przecież sam nie lubisz być popychany.
- Uważaj na dzieci z młodszych klas — bądź dla nich wzorem.
- Staraj się pomóc młodszym kolegom — nie pozwól, by ktoś zrobił im krzywdę i natychmiast zawiadom nauczyciela.
- Nie prowokuj innych — bowiem agresja budzi agresję.
- Podejdź do kolegi, którego skrzywdziłeś — przeproś go i podaj mu rękę na zgodę.
- Jeśli zrobiłeś coś złego — do winy przyznaj się od razu, a złagodzisz swoją kłopotliwą sytuację.

Dlaczego? Dlaczego? Dlaczego?

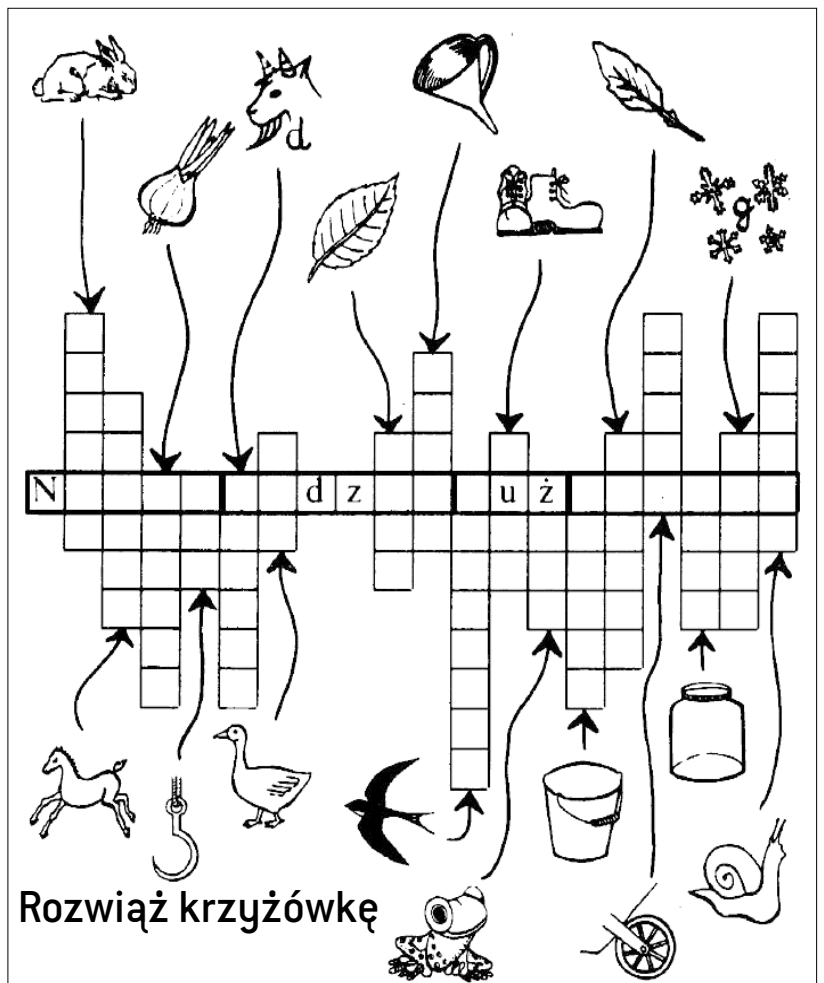
Z pewnością wszyscy tego doświadczyliście, że jabłko po przekrojeniu robi się ciemne. Dotyczy to nie tylko jabłka, ale na przykład też banana czy ziemniaka — robią się brązowe, gdy je przekroimy lub obierzemy ze skórki i pozostawimy na jakiś czas.

Niektóre owoce i warzywa zawierają tyrozynę i związki żelaza. Te substancje wchodzi w reakcje z tlenem, a produkty tej reakcji są brązowe.

W pewnym jednak stopniu można zapobiec temu brązowieniu przez, na przykład, pokropienie cytryną przekrojonego jabłka.

Pokoloruj

Rozwiąż krzyżówkę

Nieco wiadomości związanych z krwią

Dorosły człowiek ma 5 litrów krwi, co stanowi około 8 proc. wagi ciała. Składa się ona z części płynnej, zwanej osoczem i części upostaciowanej, czyli krwinek.

Osocze — wodny roztwór białek, glukozy, ciał tłuszczowych i różnych składników organicznych oraz składników mineralnych.

Krwinki — dzielimy na czerwone, białe i płytki krwi. W 1 mm³ krwi znajduje się około 5 mln krwinek czerwonych, około 6 tys. krwinek białych i około 200 tys. krwinek płytkowych.

Krwinki czerwone, zwane erytrocytami, są czerwone, zawierają hemoglobinę. Składa się ona z globiny i hemu (zawiera on czerwony barwnik i żelazo). Zadaniem hemoglobiny jest łączenie się z tlenem znajdującym się w płucach i transportowanie go do wszystkich tkanek organizmu.

Krwinki białe, zwane leuko-

cytami, mają różne kształty. Ich zadaniem jest niszczenie bakterii, które dostały się do organizmu. Duża ilość krwinek białych znajduje się poza krwią. Wędrują one wśród tkanek całego organizmu, broniąc go przed inwazją bakterii.

Płytki krwi, zwane trombocytami, biorą udział w procesie krzepnięcia krwi. Zmniejszenie ich liczby prowadzi do zaburzenia procesu krzepnięcia krwi. One odpowiadają za powstanie strupka w miejscu skaleczenia.

